

FAIPAR

A FAIPAR MŰSZAKI FOLYÓIRATA XLV. ÉVF. 1995/5

**A felületkezelés kérdéseiről
bővebben**

FAIPAR

1995. MÁJUS

Főszerkesztő

DR. MOLNÁR SÁNDOR

Szerkesztő

DR. SOMKUTI ELEMÉR

Szerkesztőségi munkatárs

BÍRÓ LÁSZLÓNÉ

A szerkesztőbizottság tagjai

Dr. Ádámfi Tamásné
Baloghné Cséplő Katalin
Belovai András
Dr. Csaplár Gábor
Desszefy Imre
Dr. Fábián Tibor
Győri Ferenc
Horváth Zoltán
Lele Dezső
Mőcsényi Miklós
Nagy Béla Norbert
Dr. Nyárs József
Nyerges Éva
Dr. Szabó Miklós
Dr. Winkler András

A szerkesztőség címe

1027 Budapest, Fő utca 68.
Hirdetések felvétele: A FAIPAR szerkesztőségében. Telefon/fax: 201-9929

*

Kiadja

a POSSUM
Lap- és Könyvkiadó Vállalat
1191 Budapest, Ady Endre út 64.
Telefon: 177-3102

Felelős vezető: Várnagy László

*

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely kézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási irodáinál (HELIR), Budapest, XIII., Lehel út 10/a. - 1900 - közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 21596 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: egy évre 600 Ft, egy példány ára: 50 Ft. Összevont szám példányonkénti ára 100 Ft. Megjelenik havonta. Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. H 1389 Budapest, Pf. 149. és a Magyar Média, 1392 Budapest, Pf. 279. 86-253.

Index: 25 281

HU ISSN 0014-6897

TARTALOM

<i>Dr. Molnárné Posch Paula:</i> A felületkezelés jelene, jövője	69
<i>Dr. Molnár Sándor:</i> Korszerű környezetbarát fa- és bútortipari felületkezelő anyagok	72
<i>Újvári András:</i> Olasz felületkezelő anyagok	74
<i>Oszter Gábor:</i> Környezetkímélő lakkrendszerek a fejlesztés fókuszában	75
<i>Dr. Váradi József-Magyar Pálné-Dr. Váradi Tibor:</i> Új követelmények a festékiparban	76
<i>Dr. Szabó Imre:</i> Korszerű ragasztóanyagok a ffeldolgozóiparban	78
<i>Dr. Nyárs József:</i> Fanyersanyag-gazdálkodás	79
<i>Dr. Szóják Péterné:</i> Doktor (PhD)-képzés az Erdészeti és Faipari Egyetemen	80

CONTENTS

<i>Dr. Molnárné Posch Paula:</i> The Present and Future of Surface Finishes	69
<i>Dr. Molnár Sándor:</i> Up-to date Environment-friendly Surface Finishes in the Wood- and Furniture Industry	72
<i>Újvári András:</i> Italian Surface Finishes	74
<i>Oszter Gábor:</i> Development Focus on Environment-friendly Varnish Systems	75
<i>Dr. Váradi József:</i> New Requirements in the Paint Industry	76
<i>Dr. Szabó Imre:</i> Up-to-date Adhesives in Wood Industry	78
<i>Dr. Nyárs József:</i> Timber Raw Material Management	79
<i>Dr. Szóják Péterné:</i> Results of the Ph.D. Program at the University of Forestry and Wood Sciences	80

INHALT

<i>Dr. Molnár-Posch, P.:</i> Gegenwart und Zukunft der Oberflächenbehandlung	69
<i>Dr. Molnár, S.:</i> Umweltfreundliche Oberflächenbehandlungsmaterialien in der Holz- und Möbelindustrie	72
<i>Újvári, A.:</i> Lackmaterialien aus Italien	74
<i>Oszter Gábor:</i> Umweltfreundliche Lacksysteme im Mittelpunkt der Entwicklung	75
<i>Dr. Váradi, J.:</i> Neue Anforderungen in der Farbenindustrie	76
<i>Dr. Szabó, I.:</i> Moderne Klebstoffe in der Holzverarbeitungsindustrie	78
<i>Dr. Nyárs, J.:</i> Rohstoffbewirtschaftung „Holz“	79
<i>Dr. Szóják, P.:</i> Über die Doktorandenbildung an der Universität für Forst- und Holzwissenschaften	80

A lapban megjelent cikkek szerzői: Magyar Pálné, Budapest; dr. Molnár Sándor, EFE, Sopron; dr. Molnárné Posch Paula, EFE, Sopron; dr. Nyárs József, FM, Budapest; Oszter Gábor, Bécs; dr. Szabó Imre, EFE, Sopron; dr. Szóják Péterné, EFE, Sopron; Újvári András, Budapest; dr. Váradi József, Budapest; dr. Váradi Tibor, Budapest

FAIPAR

FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET MINT A MTESZ TAGEGYESÜLETÉNEK LAPJA

A felületkezelés jelene, jövője

Dr. Molnárné Posch Paula

Nagy örömmel nyugtáztam, hogy szaklapunk – amely az utóbbi időben egy-egy témakör átfogó bemutatására törekedett – ezúttal a felületkezelés kérdéseivel kíván foglalkozni. A szűkre szabott terjedelem indokolja, hogy ebben a számban főként a faipari gyártókat érintő kérdések felvetésére került sor. Ezen bevezetőben a fejlesztés irányait kívánom felvázolni, leginkább annak „mozgatórugóin” keresztül. Ezek bemutatása, értelmezése adhat tájékoztatást a kínálat bősége miatt esetleg bizonytalan gyártóknak.

Melyek azok az igények, amelyeknek a bútörök, épületasztalosipari termékek felületeinek eleget kell tenniük?

Az általános lakossági, vásárlói igények szerint a felület legyen esztétikus, higiénikus, könnyen tisztán tartható a termék használata során. A konkrét vásárlói igények főként a kivétellel, design-nal kapcsolatosak. A gyártók ugyanakkor gazdaságos, kiforrott technológiákat, anyagokat igényelnek. Mindkét részről megjelenik a környezetkímélő alkalmazás igénye is. A gyártókat erre az előírások kötelezik. A vásárlók egy részénél mutatkozik az a kívánság, hogy közvetlen környezetének tárgyait nemcsak a használat során kívánja ve-

szélytelennek tudni (pl. formaldehid emisszió), hanem bizonyosságot kíván szerezni a gyártás, a megemmisítés környezetkímélő megoldásairól is.

A fejlesztésirányokat tehát több tényező együttesen motíválja, s ha ma ezeket sorrendbe raknánk, a *környezetvédelem kérdései* igen előkelő helyet foglalnának el. Ebben az esetben a bevonat védőhatásainak, használati jellemzőinek biztosítása akár másodlagos kérdéssé is válhat – amint ezt a „bio” felületkezelő rendszerek esetén tapasztalhatjuk. Az e termékcsoportból választók elfogadják a felületek időszakonkénti felújításának szükségességét, s az ezen anyagokat forgalmazó cégek mindent meg is tesznek annak érdekében, hogy ez a feladat egyszerű módon legyen elvégezhető.

A másik út a felület használati jellemzőinek optimumát (gyakran a termék élettartamát messze meghaladó mértékben), új felületi hatásokat, effektusokat, üzemi technológiai feltételek között kívánja biztosítani úgy, hogy közben a levegő – és víztisztasági követelmények betartása ne szenvedjen csorbát sem a gyártás, sem a termék megemmisítése során.

A két irányzat alapvetően eltérő alapanyagok felhasználását is jelenti, a „bio”-bútorok mindig tömörfából vagy „bio” bútortalpból készülnek, míg minden más esetben főként forgácslapot, s újabban MDF lapokat használ az ipar. Ez utóbbi felületkezelése is új problémákat vet fel, főként az élek, a díszítőmarások mentén, s használat során hibát okozhat a különböző anyagok kombinációja (pl. MDF lap-tömörfa) ezen anyagok eltérő fizikai tulajdonsága miatt. A furnértextúrák a többszöri késelés, ill. a színezés-késelés kombinációja révén válnak igen változatosak, és itt a felületkezelés során létrejövő színeltolódás, az egyetlen lakkbeszívódás okozhat hibákat. Az új alapanyagok megjelenése tehát mindenképpen az addigi gyakorlat felülbírálását igényli, s gyakran a felületkezelés újraformálását, „fejlesztését” vonja maga után.

A felületek használati jellemzőit, védőtulajdonságait elemi bontva az Msz – újabban az Msz EN – szabványok adják meg, de várható ezek mellett új követelmények megjelenése, mint pl. az égéskésleltető hatás a lakásbútorokon is. Várható magára az ablak-, ajtó felületkeze-

lési követelményeinek szabványosított meghatározása. A fenti sokrétű célkitűzést úgy kell teljesíteni, hogy a technológiai folyamat során a levegőbe jutó oldószerek összetétele és mennyisége, a tisztításnál, leválasztásnál keletkező folyékony hulladék, a csiszolásnál leválasztott szilárd szemcsék megsemmisítése, a szárítóból eltávozó hőmennyiség csak a korlátozó előírásoknak megfelelő mértékben hasson a környezetre. Alapvető előírás a munkavégzés során az egészségkárosítás megelőzése is (MAK-értékek).

A levegőtisztaságra vonatkozó előírások jelenleg még országokként eltérők. Általános jellemzőik:

- Az oldószereket egészségkárosító hatásuknak megfelelően osztályokba sorolják. (A bútortiparban az aromás vegyületek tartoznak a legkedvezőtlenebb besorolású oldószerek közé).

- A különböző veszélyességi osztályokra bontva időegységre (általában 1 órára) vetítve adják meg a kibocsátási (emissziós) határértékeket.

Ezen előírások az oldószerkibocsátás abszolút nagyságának rögzítésére nem adnak lehetőséget (az időegységre vonatkozó kibocsátási korlát betartásával – a műszakszám függvényében – 1:3 arányú eltolódások is lehetségesek), ezért jelenleg egységes európai előírás van születőben: VOC

(Volatile Organic Component = illó szerves komponensek), amely éves szinten kívánja rögzíteni a levegőbe jutó oldószerek mennyiségét tonna/év nagyságrendben. (Várhatóan 10-30 tonna/év közötti tartományban fogják valahol a korlátot meghatározni). Ezen értékek ellenőrzésére egyszerű anyagmérleg kimutatás is elegendő.

A korlátok betartásához a felületkezelési folyamat elemzése szükséges (1. ábra), amelyből látható, hogy a célkitűzések mind az alkalmazott anyagok, mind a felviteli technológiák megfelelő értelmezése, átalakítása révén érhetőek csak el.

Az anyagok oldaláról

Legegyszerűbb megoldás az aromás oldószerek kevésbé veszélyes anyagokkal való helyettesítése, ilyen megoldásokat ma már a nitrocellulóz (NC), a savrakeményedő (SK) és a poliuretán (PUR) lakkok körében is találunk; többnyire „aromás anyagokat nem tartalmaznak”, németül: „Aromatenfrei” felirattal.

Az oldószerek mennyiségének csökkentése: nagy szárazanyagtartalmú ($\geq 60\%$) ún. „high solidok” alkalmazása. Csak kémiailag kötő anyagoknál (SK és PUR lakkoknál) oldható meg. Ennek határesetei az ún. „oldószertmentes” anyagok, ahol a hígító többfunkciós

anyag, beépül a lakkba. [Főként UV (ultraviola fényre keményedő) poliészterek, akrilátok].

Vizes felületkezelő anyagok: amelyek kb. 50-60 % vizet, 5-15 % oldószert, 30-35 % gyanítást tartalmaznak, főként akrilát bázison, de léteznek PUR vizes rendszerek is. A minőség széles skáláját adják: az ablak „lazúr” családotól a térhálósítót tartalmazó, nagy ellenálló képességet biztosító bútorkorlátokig, és a vizes UV fényre keményedő poliészterekig.

A felviteli technológiák oldaláról

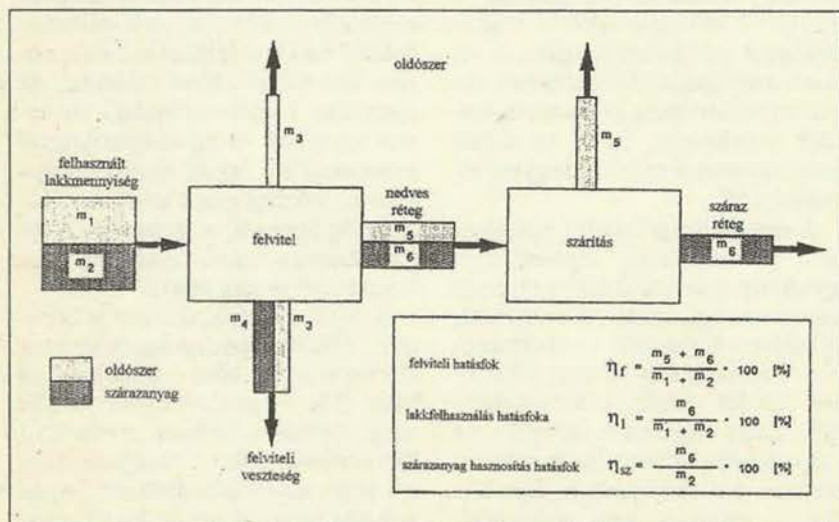
Kiválasztásuknál az anyagvesztés csökkentése a legfőbb célkitűzés, de egyúttal lehetőséget kell adniuk a nagyobb szárazanyagtartalmú (nagyobb viszkozitású), a rövidebb fazékidejű lakkok felvitelére is. A hengeres lakköntőgépek, a kétkomponensű, különböző rendszerű, gyakran forró szórásra is alkalmas szóróeljárások, az automatikus pisztolyvezérlés alkalmazása biztosíthatja a minőségi és környezetvédelmi előírások összhangját.

Külön említést érdemel a mellészórási veszteségek visszanyerésére kialakított megoldások széles skálája. Bár ezek alkalmazása (mint pl. a szórókabin vizének többszörös szűrésével kialakított ultrafiltráció, a mellészórt lazúr leválasztása forgó műanyaghengerről, vagy az elszívófülkék függőnyeként vizes lakkok áramoltatása) többnyire vizes lakkokhoz, lazúrokhoz kötődik; a szórógépek továbbító szalagjairól az oldószeres anyagok is leválaszthatók és részben újra felhasználhatók.

A felületkezelés új irányai

A felületkezelésnek a közeljövőben feltehetően két iránya különül el:

a/ Az ún. „bio felületkezelés” tömörfa bútorkon, falburkolaton, padlón, lépcsőn, ablakon, ajtón is, kiméletes használatot,

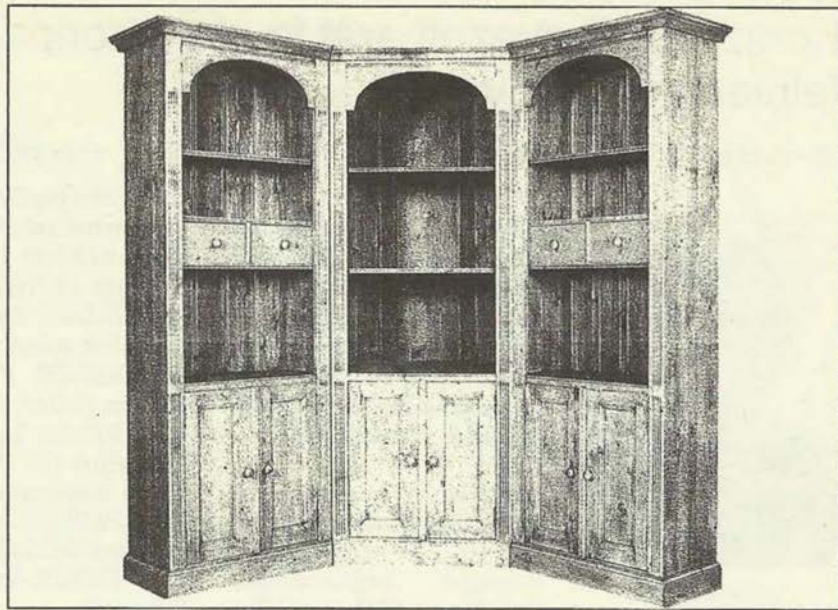
1. ábra. Veszteségek a felületkezelésben.

gyakoribb felújítást feltételezve javasolható, s amelynél az ipari felhasználás (hengerlés, szórás) feltételei is adóttak. Ki kell emelnünk, hogy a hígítók és oldószerke miatt felvitelnél ebben az esetben is érvényesíteni kell az egészségvédelmi előírásokat. (A száradt réteg már csak a természetes eredetű gyantákat, viszkózokat tartalmazza.) (2. ábra).

b/ A változatos, esztétikai és effekt hatások kialakítására alkalmas *kémiai úton keményedő, nagy szárazanyagtartalmú vagy oldószermentes anyagok*, vizes lakkok, lazúrok alkalmazása, amelyeknél a felviteli eljárások specifikus problémái miatt esetenként új berendezések beállítására van szükség.

A felviteli veszteségek csökkentése, a mellészórás (overspray) visszanyerése és felhasználása sem tartozik ma már a megoldhatatlan feladatok közé.

A lakkszáritási eljárások a fajlagos (négyzetméterre vetített) energia-felhasználás alapján minősítendőek; előkelő helyezést érnek el eszerint az UV szárítók, de pl. a PUR lakkok

2. ábra. A tömörfából készített könyvszekrény viaszos felületkezeléssel

kétkomponensű felvitelével (pl. kétkomponensű pisztolyokkal) a szárítási idő- és energiaigénye nagymértékben csökkenhet.

Összefoglalás

A fentiek alapján megállapítható, hogy a változatos vásárlói

igényeket és a környezetvédelmi előírásokat a gyártók ma már igen sokféle módon képesek teljesíteni, a legnagyobb változásokat a felületkezelő anyagok terén tapasztalhatjuk, így a következőkben főként a felületkezelőanyaggyártókat, -forgalmazókat mutatjuk be.

HASZNÁLT GÉP

Kitűnő állapotban lévő C. M. S. gyártmányú
8 revolverfejes CNC vezérlésű

» UNIVERZÁLIS « » FAIPARI FELSŐMARÓGÉP «

tartozékokkal, tartalék alkatrészekkel,
szerszámokkal együtt eladó vagy lízingelhető.

Megmunkálási tartomány

x= 2500 mm y= 1200 mm z= 250 mm

Érdeklődni lehet: Merényi János 1-651-211
Kézi György 2-092-985

Korszerű környezetbarát fa- és bútorigipari felületkezelő anyagok

(Beszélgetés Laska Gyulával, az INTERELL EC. vezetőjével)

Laska Gyula,
az INTERELL EC. vezetője

Közismert, hogy az INTERELL nagy erőfeszítéseket tesz a környezetbarát felületkezelő rendszerek hazai meghonosítására. Mi motiválja Önöket, miért vállalták e missziót?

Négy évvel ezelőtt kezdtünk el foglalkozni a bútorigipari és fa felületkezelő anyagok forgalmazásával. Egyre több kisvállalkozó, kft. keresett fel

bennünket és lett vásárlónk. Vásárlásaik során elbeszélgettünk, sokszor kértek szakmai tanácsot, elmesélték gondjaikat. Egyre többször került szóba, hogy milyen mostoha körülmények között dolgoznak és pénzügyi hiány miatt képtelenek komolyabb felületkezelő műhelyt létesíteni. Veszélyeztetik egészségüket, környezetüket, örökösen perben-haragban vannak szomszédaikkal.

Mélyen egyetértettem ezekkel az emberekkel és elhatároztam, hogy megpróbálok valamit tenni érdekükben. Jártam a kiállításokat, olvastam a szakfolyóiratokat. Kutattuk azokat a lehetőségeket, melyekkel segíteni, gondjaikat enyhíteni tudjuk. Időközben egyre jobban belemerültem a témába, úgy gondoltam, a környezet- és egészségvédelem közügy. Így aztán fő célkitűzésként kezdtük a környezetet kímélő anyagok, technológiák, berendezések megismertetésével, meghonosításával foglalkozni. Sok előadást tartottam, cikkeket írtam, és az INTERELL maga is szervezett saját költségén tanfolyamokat, kiállításokat, betanításokat.

Szerencsém volt, mert találtam egy német céget, ahol magas fokon kiváló minőségben gyártják a polyurethan ún. „Aromatenfrei” lakkokat, hígítókat, pácokat, SH-lakkokat, de a vízben oldható lakkok is megtalálhatók gyártmányaik között. Segítenek munkámban, támogatnak és hajlandók az érdeklődőket díjtalanul ausztriai laborukban betanítani. A cég kimondottan környezetvédelmi technikával, technológiával foglalkozik.

Milyen korszerű termékeket tudna a belsőtéri felületkezeléshez bemutatni?

Mint említettem, a német cég, a VOTTELER GmbH. a bútorigipari és faipar számára kínált legtöbb készítménye környezetkímélő vagy környezetbarát. Ezek közül megemlíteném a PURIDUR rend-

szert. Helyszűke miatt nem vállalkozhatok a teljes termékcsalád felsorolására. Bemutatásként csak néhány termék nevét említeném, melyek ma már az INTERELL-nél megvásárolhatók.

PURIDUR Sperrgrund 30050-0/0000 MDF és exotafák szigetelő alapozásához.

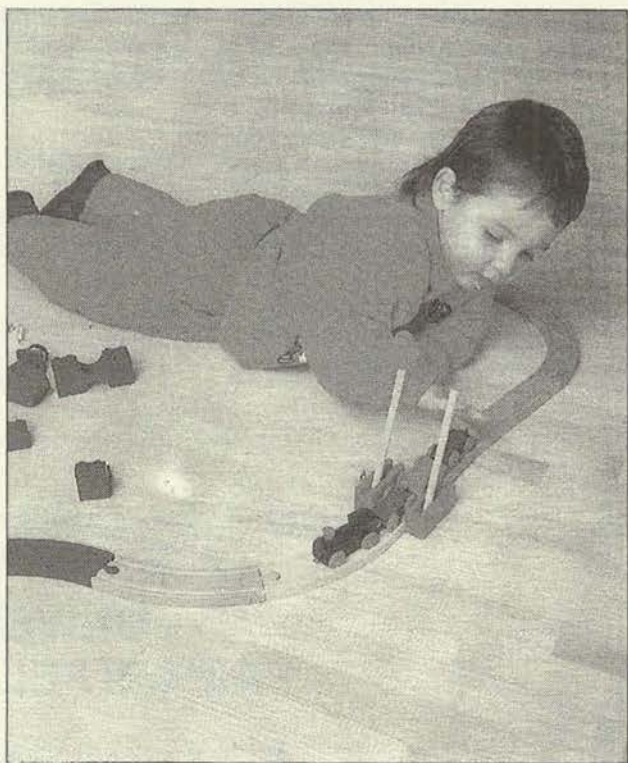
PURIDUR Füller 31080-0/0000 töltőalapozáshoz (fehér, fekete, szürke).

PURIDUR Lack pigm. 33080-5/0000 fedőlakkozáshoz (24 000 színárnyalat előállítása lehetséges a számítógépes keverőrendszerrel).

PURIDUR Lack farbl. 33080-5/0000 szintelen kemény fedőlakk.

PURIDUR Spritzlack 33400-3/0000 szintelen fedőlakk.

AQUAPUR 84010 vízben oldódó polyurethan alapú bútorkeményítő az igényes felületek készítéséhez. Kiváló minőség.

1. ábra. AQUAPUR PARKETT lakkok teljes mértékben mentesek a formaldehidtől

HYDROCRIL 84005 acril-bútorkeményítő, mely Németországban jogosult a „Kék Angyal” megjelölés feltüntetésére, és amely a környezetbarát anyagok jelzésére szolgál.

Megtalálhatók a vízben oldódó parkettlakkok, UV-n keményedő bútorkeményítő, a HYDROCOLOR és HYDROPLUS vizes pácok, EGACOLOR és ALCO környezetbarát és vízben oldódó lakkoknál alkalmazható pácrendszereknél. Természe-

tesen a VOTTELER-SCHWARZ termékein kívül megtalálhatók a REICHHOLD DURLIN, valamint a SYNTHESA POLIPOL lakkjai, pácai, vízben oldódó lakkjai, lazúrjai.

Úgy tudom, hogy az 1994 LIGNO-NOVUM kiállításán Önök különböző viaszkészítményeket is kiállítottak. Tudna erről néhány szót mondani?

Valóban az utóbbi időben az egyik súlyponti feladat a viaszok magyar piacra való bevezetése és megismertetése. Ezek természetes, méhviasz alapú felületkezelő anyagok, melyek különféle változatai különböző feladatok elvégzésére alkalmasak. Egészségre, környezetre ártalmatlanok, szép selymes és kellemes illatú felületet adnak. Alkalmazásuk nagyon egyszerű. Külföldön egyre inkább terjed, sőt sok cég már előírja, hogy csak viaszokkal kezelt bútort hajlandó átvenni.

Az INTERELL a BIRDY márkanevű viaszokat forgalmazza. Kaphatók POZITÍV VIASZPÁCOK. (Több színben lambériák kezelésére alkalmazhatók). A FAVIASZ belső felületekre és bútorokhoz használható, víz és szennyasztító felületet ad. UV-szűrős változata fény és időjárásálló, védőhatása IMPREGNÁLÓ olajjal alapozva kívül is kitűnő. MÉHVIASZBALZSAM kiváló bútorápoló és felületkezelő anyag. A PADLÓVIASZBALZSAM padló és parketta ápoló, míg a PARETTVIASZ karcálló, kopásálló felületet bizto-

sít. Használható konyhabútor kopásnak kitett felületeire, asztalokra is.

Még egy nagyon fontos termékcsaládról szeretnék pár szót hallani. Ez a bútor felületi hibáinak kijavítására alkalmas rendszer. Úgy tudom, Önök ezzel is foglalkoznak?

Igen. A leggondosabb munka mellett is keletkeznek hibák akár gyártáskor, akár raktározás vagy szállítás közben. Ezek helyreállításához alkalmasak a javító anyagok. Az INTERELL a KÖNIG felületjavító rendszereket forgalmazza, melyek teljes javítórendszert képeznek és a lehetséges hibák 70-80 %-ának javítására alkalmasak. Megtalálhatók a lágy és kemény viaszok. A Rex-lith poliészter paszta repedések, letört részek, kitörések pótlására, helyreállítására szolgál. Fehler-Ex a színek retusálásához használható. A fényhibák helyrehozásához a szóró lakkokat alkalmazzuk. Vannak sellakk készítmények, sellakk rudak, anyagok és szerszámok. Sajnos helyszűke miatt ezek felsorolására nem tudok a cikk keretén belül vállalkozni. Remélem, egy más alkalommal még lesz lehetőség egy részletesebb ismertetésre, ahol az anyagokon kívül a korszerű berendezésekről is szó eshet.

Köszönjük a beszélgetést! Viszontlátásra a LIGNO-NOVUM '95-ön!

Februárban múlt 75 éve annak, hogy az egyetemünk jogelődje a BÁNYÁSZATI ÉS ERDÉSZETI FŐISKOLA Selmecbányáról Sopronba települt.

* * *

A faipari késztermék gyártók számára a „szabad verseny”, a viszonylagos technológiai elmaradottság, a tulajdonváltás és a faipar strukturális átlakulása, az erdőgazdák lehetőségeivel ellentétben, hátrányokat jelent.

A hazai bútorgyártás minőségi értelemben kifogástalan termékek gyártásában nincsen lemaradva, problémája, a tökeerős külföldi cégek áraival versenyben maradni.

* * *

A faipari üzemekben a levegő folyamatos tisztítása baktériumokkal, angol szabadalomról

olvasva, megtudhatjuk, hogy a biokémiai úton, a bútor-, festék-, nyomdaipari oldószerekkel, illékony anyagokkal (etán, fenol, benzin) erősen szennyezett levegőt, egy 2 m átmérőjű, három méter magas tartályon áterezstve, a tartályban lévő mikroszervezetek segítségével 98 %-ban semlegesíteni lehet. Ez az eljárás a faszénnel való áterezstéses szűrésnél jóval olcsóbb. Az ismertető nem közli a berendezéssel elérhető teljesítményt, a mikroorganizmusok általi levegőtisztulás sebességét.

* * *

A FALCO privatizációja

A FALCO Faforgácslapgyártó Rt. – Szombathely 50 % +1 szavazatnyi részvénycsomagját az osztrák HOMOGENHOLZ AG-ból és a cég vezetőiből álló konzorcium vásárolta meg 127

%-os árfolyamon, 890 millió Ft-ért. A szakmai befektetőnek számító osztrák vevő vállalta, hogy fél éven belül 400 millió Ft értékű tőkeemelést hajt végre a FALCO-nál és mintegy 50 MFt értékű szabadalmi joghasználatot is átad. A faiparban a jelen, egyik legjelentősebb privatizáció sikeresnek minősíthető, s ezzel befejezéséhez közeledik a hazai falemezipar magánosítása.

(Dr. T. S.)

* * *

1995. március 30 – április 1-jén M. SUPIN dékán vezetésével a ZÓLYOMI MŰSZAKI EGYETEM 10 tagú oktató küldöttsége látogatott el Sopronba. A kölcsönös tájékoztatók mellett megvizsgálták a közös töről fakadó két intézmény együttműködésének kérdését is.

Olasz felületkezelő anyagok

Újvári András

Az itáliai MAB S. p. A.

A termékeik 93 októbertől váltak elérhetővé a magyar felhasználók számára. Az elmúlt másfél év tapasztalatai azt bizonyították, hogy nemcsak az alkalmazott anyagok

vonatkozásában, hanem magának a felületkezelésnek a megítélésében is igen nagyok az eltérések a faiparon belül. Természetesen hiba volna a gyártásnak egy fázisát kiemelni és azt a leglényegesebb résznek tekinteni, de e terület problémáival már szinte mindenki találkozott akár gyártóról, akár felhasználóról legyen szó.

Ezen kíván segíteni vállalkozásunk a MAB S.p.A.-val együttműködve, mint annak magyarországi képviselője. A cég közel 2000-féle felületkezelő anyagot gyárt a faipar számára. Többségében poliuretán és poliészter alapú lakkrendszereket, színezőanyagokat, pasztákat, viaszokat. A gyártási programból hiányoznak a savra keményedő lakkok, mivel ezek használatát Olaszországban már több mint 20 éve betiltották. A termékek széles köre lehetővé teszi, hogy minden felhasználó részére a legoptimálisabb és minőségileg a legjobb megoldást nyújtsuk.

Általános jellemzője a lakkoknak a magas szárazanyagtartalom és a könnyű kezelhetőség. Poliuretánoknál ez az arány típusától függően 35-75 %, poliésztereknél 85-93 %. A bekatalizált termékek felhasználhatósága poliuretánok esetében meghaladja a 3 órát, poliészterek vonatkozásában a katalizátor és gyorsító együttes hozzáadása után is még 1,5 óra áll rendelkezésünkre.

A termékek a felhasználási cél szerint specializáltak (UV szűrők, sárgulás ellen védettek stb.), és többféle módon felhordhatók (szórhatók, önthetők, stb.).

Jellemzője továbbá az anyagoknak, hogy a különböző egészségre ártalmas összetevők aránya minimális, ill. más ártalmatlan komponensekkel kerültek kiváltásra. Külön említést érdemelnek a páckészítmények:

A CO16000-es sorozat egy koncentrátumot takar, amely az igények szerinti színekben készíthető. Leglényegesebb tulajdonsága, hogy a felhasználó döntésétől függ a hígítás módja. Használható víz vagy acetón, ill. egy speciális gyári oldószer is rendelhető. Mindebből következik, hogy egyazon termékkel különböző felületi

hatások érhetők el más-más felhordási mód mellett.

Egyes anyagokkal és technológiával „öregített” felületek készíthetők.

A MAB S. p. A.-nál a gyártás mellett állandó és folyamatos a termékfejlesztés. Olaszország az elmúlt évtizedekben vezető helyet vívott ki magának elsősorban a bútorigipari felületkezelés terén, ezért érdemes odafigyelni az itteni tendenciákra.

A jelenlegi fejlesztések a fokozott környezetvédelmi szempontok mellett a gazdaságosan alkalmazható és magas minőségi szintet biztosító termékek irányába mutatnak. A korábbi kutatások arra vezettek, hogy a vizes bázisú anyagok nem felelnek meg maradéktalanul e hármas célkitűzésnek, ezért elterjedésük csak korlátozott mértékű. Alkalmazásuk elsősorban az épületasztalos-iparban nyerhet teret. A bútorgyárak számára a megoldást a 100 % szárazanyag-tartalmú UV-ra keményedő lakkok megjelenésétől várják. A kutatást szinte egyidőben és közösen végzik a vegyipari és gépészeti szakemberek. A technológiai és technikai fejlesztések eredményei néhány üzemben már megvalósultak. Mind transzparens, mind pigmentált UV lakkokat gyártanak, amelyek a hengeres felhordás mellett öntéssel is felvihetők és igen rövid idő alatt kikeményíthetők.

Befejezésül még a következőket szeretném figyelmükbe ajánlani

A felületkezelés eléggé összetett művelet, eredményességét együttesen befolyásolja az alapanyag minősége, az alkalmazott lakk és pác, a rendelkezésre álló technikai felszereltség és az előírt technológia betartása. Egy hasonlattal élve, a felületkezelő anyag csak egy szelet e tevékenység nem éppen habos tortájából. Ezért vállalkozásunk igyekszik komplex szolgáltatást nyújtani partnereinek a feladatok elvégzéséhez szükséges gépi berendezések biztosításával is.

Várjuk megkeresésüket és állunk rendelkezésükre az alábbi címen.

Újvári András

MAB S. p. A. Industrie Chimiche
magyarországi képviselő
1113 Budapest, Tas vezér utca 28.
Telefon/Fax: 1663-183

Környezetkímélő lakkrendszerek a fejlesztés fókuszában

Reichhold Chemie

A bécsi székhelyű Reichhold Chemie GmbH. Ausztria egyik legrégebbi és legnagyobb műgyanta és lakkgyártó vállalata. A cég fennállásának közel száz éve alatt mindig kiemelkedő, vezető szerepet játszott a gyártmányfejlesztés területén is.

Az elmúlt évtizedekben a bútortermelésre elsősorban a hagyományos, magas szerves oldószertartalmú lakkok felhasználása a jellemző. Az elpárolgó komponensek, különösen a fejlett ipari országokban, ahol az ipar koncentráltasága miatt egyéb környezetet szennyező anyagok is igen nagy mennyiségben kerülnek a légterbe, a természet nagymértékű károsodásában nem elhanyagolható szerepet játszanak. A környezet károsodásának mérséklése érdekében ma már szigorú törvények szabályozzák az üzemek által kibocsátható szennyező anyagok mennyiségét.

A Reichhold Chemie GmbH kutatás-fejlesztési tevékenységének központjában a következő környezetkímélő lakkrendszerek állnak:

- **Oldószermentes lakkrendszerek:** a felhasznált filmképző anyagok a lakkoknak 60-80 %-át, tehát az illó komponensek csak 20-40 %-ot tesznek ki.

Ezen a területen elsősorban a pigmentált polyurethan lakkok fejlesztése eredményes. (A savrakeményedő lakkok a formaldehid képződés miatt egyre inkább veszítenek jelentőségükből.)

Ebben a csoportban célszerű említeni a poliészter lakkokat, melyek 95-98 % filmképző anyaghányaddal rendelkeznek. Ezek a termékek korábban csak csiszolás és polírozás után biztosították a kész felületet, ami a 70-es években divatos magas fényű zártporosú lakkozást eredményezett.

Napjainkban új fejlesztési irány az úgynevezett kész effektusú poliészter: az utóbbi években kifejlesztett speciálisan modifikált műgyanták alkalmazása eredményeképpen nem kell paraffint alkalmazni, ezáltal a kikeményedett lakk utólagos kezelése szükségtelen. A fényességi fokozat a matt és magasfény között igény szerint állítható be.

- **Vízzel hígítható lakkrendszerek:** egyszerűen fogalmazva ezen termékeknél a szerves oldószereket, illetve azok nagy részét víz helyettesíti. A gyakorlatban teljesen újszerű filmképző anyagok és meglehetősen komplikált gyártási eljárások tették lehetővé az iparilag is alkalmazható lakkrendszerek kifejlesztését. Ezen termékek jelenleg a fémiparban kerülnek egyre nagyobb arányban alkalmazásra. A fa- és bútortermelés számára folyó kutatás-fejlesztés a következő tulajdonságok javítására irányul: a felületi ke-

ménység fokozása és a vegyszerállóság javítása.

Ezekon a területeken a lakkipari alapszektornak jelentős eredményeket értek el. A lakkgyártók nagyon intenzív munkával egyre jobb termékeket tudnak a felhasználóknak ajánlani.

- **Oldószermentes, sugárzásra keményedő lakkrendszerek:**

A felületbevonó anyag illanó komponenseket nem, vagy csak elhanyagolhatóan kis mennyiségben (1-2 %) tartalmaz. Az alkalmazott fotoiniciátorok (fotokémiaiag aktívált anyagok) váltják ki a lakkfilmben a láncreakciót, ami a hagyományos lakkokkal szemben másodpercek alatt zajlik le.

A kutatás-fejlesztés legfontosabb eredményei azok az iparilag hasznosítható lakkok, melyek alkalmazásával a nagysorozatú gyártás rendkívüli hatékonysággal folytatható le. A sugárzásra keményedő (UV) lakkrendszerek pigmentálása képezte és képezi a legújabb kutatások tárgyát. Ezen a téren is jelentős sikereket lehet elkönyvelni. Ma már rendelkezésre áll egy komplett lakkrendszer a síklapok fehér UV-lakkozására az UV-spatulyától az UV-alaplakkozáson keresztül a matt, vagy fényes effektusú UV-fedőlakkig, melyet nagy sebességű (24 m/perc) berendezéssel lehet feldolgozni.

A fentiekben leírt környezetkímélő lakkrendszerek alkalmazása még nem terjedt el a kívánt mértékben. Ennek főbb okai:

- A termékek árszintje részben a hagyományosan alkalmazott nitro-, savrakeményedő lakkok felett van. Az alkalmazást gazdasági kényszer hátráltatja.
- A vizes lakkok esetén egyes, technológiailag ki nem küszöbölhető többletráfordítás jelentkeznek (csiszolás).
- Az UV-lakkok csak jelentős beruházással megvalósítható berendezésekkel dolgozhatók fel.

A hagyományosnak tekinthető, magasabb oldószertartalmú anyagok felhasználása még 75-80 %-ot tesz ki.

A Reichhold Chemie természetesen ezen termékek körében is végez a felhasználók igényeinek megfelelően továbbfejlesztési tevékenységet. Bízunk benne, hogy munkánkat partnereink elismerése kíséri a jövőben is. Kérjük, hogy felületkezelési kérdésekben forduljanak hozzánk bizalommal.

Osztér Gábor

Megjegyzés: A Reichhold Chemie új telefonszáma: 00-43 1 20110, Fax: 20-110-212

Új követelmények a festékiparban

Dr. Váradi József, Magyar Pálné, dr. Váradi Tibor

A festékipar világszerte az átalakulás stádiumában van. Megnőttek a festékek minőségével szemben támasztott igények, ugyanakkor az egészségvédelmi és környezetkímélési előírások új helyzetet teremtettek a gyártók számára. Mindenekelőtt *csökkenteni kell az egészségre és környezetre ártalmas korróziógátló és egyéb pigmentek felhasználását, az aromás tartalmú oldószerkibocsátást, második lépésként pedig teljesen meg kell szüntetni felhasználásukat.* Válaszként ezekre az intézkedésekre megkezdődött az oldószerzegény és oldószermentes festékek gyártása, forgalmazása, *megnőtt a vízzel hígítható és vizes diszperziós festékek aránya.*

Az egészség- és környezetvédelmi előírások betartása nemcsak a festékgyártókra, hanem a felhasználókra is kötelező. A felhasználóknál például a szórásakor keletkező festékiszapok, az edényeken lévő festékmaradványok és maga az edény, a levegőbe elpárolgó oldószerek, a vizes mosószeres stb., mind-mind komoly környezeti ártalmat jelentenek. Nyugat-Európában már az új festőüzemek tervezési stádiumában figyelnek ezekre. Régi üzemeknél – így a magyar vállalatok zöménél – a műszaki feltételek hiányoznak, ezért a környezetkímélő festékekre való áttérés még sürgősebb és indokoltabb.

Nemzetközi festék- és korrózióvédelmi konferenciákon többször elhangzott: *ha fontossági sorrendet kívánunk felállítani, úgy a festékiparban első helyre a minőség, a másodikra az egészség- és környezetvédelem kerül. Az ár csak harmadik a sorban!* Ennek oka, hogy a végtermék árában a festék ára nem éri el az 5-6 %-ot sem! Ha viszont egy üzemet leállítanak környezetszennyezés miatt, és a gyárat ki kell telepíteni, akkor a költségek sok millió forintot emésztene fel!

Nyitott piacgazdaságban, amikor az ipar arra törekszik, hogy részt vegyen, illetve bekapcsolódjon a nemzetközi munkamegosztásba, elengedhetetlen, hogy az általuk felhasznált termékek megfeleljenek az Európai Közösségben előírt feltételeknek: az Euronorm és ISO szabványoknak. Jelenleg sajnos, ott tartunk, hogy még apparátussal sem rendelkezünk a mérésekhez.

Pedig a kiemelt beruházások, a világbanki tenderek, a nyugati export megkövetelik a „minőség-tanúsítási bizonyítványt”.

Tudomásul kell venni, hogy a világ a „posztindusztrális” társadalom felé halad. Ez azt jelenti, hogy a *létfeltételekhez szükséges ipari és mezőgazdasági termékeket egyre kevesebben állítják elő és egyre több embert foglalkoztat majd az oktatás, a szolgáltatások tömege, a kutatásfejlesztés stb.* Azok és csakis azok a vállalatok maradhatnak fenn a versenyben, amelyek tőkeerősek és megfelelő kutatási, műszaki-fejlesztési háttérrel rendelkeznek. Ez alól a festékgyártók sem kivételek!

Vizes diszperziós lakkok és festékek

Az elmúlt időszakban a Festékipari Kutató Kft. számos új vizes bázisú bevonatot fejlesztett ki a fa- és bútortárgygyártás számára. A termékek közös jellemzője, hogy az elvárható műszaki igényeken túl megfelelnek az egyre szigorodó környezet- és egészségvédelmi előírásoknak is.

Az OPÁL termékcsalád első tagja az OPÁL-LUX vízzel hígítható, selyemfényű parkettlakk volt, amelynek gyártását ma már a Kereskedelmi és Festékgyártó „BUDALAKK” Kft. végzi. Az OPÁL vízzel hígítható, selyemfényű lakk bútortárgyfelületek, lambériák és beltéri nyílászárók lakkozására alkalmas. Az OPÁL vízzel hígítható falazúrok egyik csoportját kül- és beltéri nyílászárók festésére fejlesztették ki. A nyílászárókat először faimpregnálóval (Ligno-lux vizes faimpregnáló vagy Xylamon faimpregnáló) kell kezelni. A falazúr ezután hordható fel két rétegben. Az így kialakított felület egyenletes színű és selyemfényű lesz.

A lazúrok másik csoportját a bútortárgygyártás használja a hagyományos pácok mellett vagy helyett. A lazúrok diszperziós kötőanyagokat tartalmaznak, így száradás után finoman átcsiszolhatók. Átlakkozásukra pedig az OPÁL selyemfényű lakk használható.

Az alapozóból és zománccfestékből álló DOMEX termékcsalád elsősorban fa- és furnérozott bútortárgyfelületek, lambériák bevonására, továbbá kül- és beltéri nyílászárók festésére alkalmas.

A DOMEX alapozó – speciális összetétele miatt – megakadályozza a csersavban gazdag fákon fellépő sárgulást is. A DOMEX termékekre gyors száradás jellemző. Az átvonó festékeknek köszönhetően selyemfényű bevonatot kapunk, amelynek kialakításához egy réteg alapozó és két réteg zománccfesték kell.

A PICUR termékcsalád – amely szintelen lakkot, lazúrokat, valamint átvonó zománccokat tartalmaz – gyerekjátékok és bútortárgy felületének festésére alkalmas. A bevonat előnye, hogy „nyálálló”, ugyanakkor a lazúrok és zománccok tetszetős, élénk színűek.

A vizes bázisú festékekkel, lakkokkal, lazúrokkal végzett munka során kerülni kell az oldószerekkel való érintkezést. A festőberendezésekhez rozsdamentes acél vagy műanyag tartályokat, csöveket kell használni. Az anyagokat fagymentes helyen kell tárolni. A filmképzéshez ún. minimális filmképzési hőmérséklet tartozik, ezért a vizes alapú anyaggal + 10 °C alatt nem ajánlatos dolgozni.

A vízzel hígítható festékek, lakkok, lazúrok számos előnnyel rendelkeznek: környezetkímélők, szagtalanok, nem tűzveszélyesek, gyorsan száradnak. A bevonatok megfe-

lelnek az előírásoknak és az esztétikai követelményeknek.

Természetesen a fenti termékeken kívül a Kft. hagyományos anyagok kidolgozásával és gyártásával is foglalkozik. Valamint a kutatási megbízások csökkentése miatt tevékenységét át kellett alakítani.

A Kft. tevékenységi és szolgáltatási körét az alábbiakban foglaljuk össze:

Gyártás és értékesítés

Vállalkozunk megrendelés esetén a BUDALAKK korábbi termékválasztékába tartozó festékanyagok 1-500 kg-os nagyságrendben történő soron kívüli legyártására, egyedi igény szerinti festékek soron kívüli kidolgozására, legyártására.

Mérnöki tevékenység, tervezés, szaktanácsadás

Műszaki, alkalmazástechnikai szaktanácsadás festékek felhasználásával kapcsolatban – meghatározott célra alkalmas védő, esztétikai bevonatok, bevonatrendszerek rendszerfelépítésének kidolgozása.

Vizsgálatok-minősítések

Önálló társaságunk mint AKKREDITÁLT vizsgáló laboratórium szerepel az MSZ rendszer keretében jóváhagyott vizsgáló laboratóriumok nemzeti jegyzékében. Vizsgáló laboratóriumunk korszerű felszereltsége lehetővé teszi az MSZ, ISO, DIN, BS, ASIM szabványok előírásainak megfelelő vizsgálatok végzését.

ÁLLÁSBÖRZE

az Erdészeti és Faipari Egyetemen

Az EFE IV–V. évfolyamos hallgatói (erdészek, faiparosok) március 29-én állásbörzét szerveztek. A faiparos hallgatók 400 céget kerestek meg levélben és 50 helyről kaptak érdeklődő leveleket.

Dr. Winkler András rektor a rendezvény megnyitásakor a munkáltatók képviselőinek elmondta, hogy a most végzős hallgatók rendkívül nehéz helyzetben vannak, mivel az ipar részéről a mérnöki munkahely kínálata igen szerény. A kezdeményezést azért is hasznosnak ítélte, mert egy ilyen rendezvényen a munkavállalóknak és munkáltatóknak egyaránt lehetőségük van a szélesebb körű informálódásra.

Ezt követően mintegy 20 vállalkozás képviselője ismertette cége tevékenységét és fogalmazta meg az alkalmazandó mérnökkel szemben támasztott követelményeket a jelenlévő IV–V. évfolyamos okleveles, és a III. évfolyamos üzemmérnök hallgatóknak.

A rendezvény további részében a faipari vállalkozások képviselői külön megbeszéléseket folytattak az érdeklődő hallgatókkal.

HÍREK

Újjáalakult az Oktatási Bizottság

1995. március 23-án a váci KIRÁLY ENDRE szakközépiskolában tartott ülést az OKTATÁSI BIZOTTSÁG. Az ülés résztvevőit Vác polgármestere, RÁBAI LÁSZLÓ köszöntötte, méltatva a helyi szakközépiskola faipari fejlesztését.

A rendezvényen Dr. SYDOR-KÓ GYÖRGY egyetemi adjunktus az NSZI vezető szaktanácsadója az alap- és felsőfokú képzés problémáiról, Dr. MOLNÁR SÁNDOR egyetemi tanár pedig a képzési szintek egymásra épülésének kérdéseiről tartott előadást.

A vitában felszólaltak az

Országos Asztalos és Faipari Szövetség és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (MKM) képviselői is. A résztvevők egy közös, a szakma minden szintjét átfogó Oktatási Bizottság létrehozásáról határoztak. A Bizottság elnökéül Dr. SZABADHEGYI GYŐZŐ egyetemi adjunktust választották.

* * *

A Faipari Tudományos Alapítvány Közgyűlése 1995. II. 14-én ülésezett Sopronban.

Desewffy Imre, a kuratórium elnöke tájékoztatót adott az 1994. évi tevékenységről. Meg-

tárgyalásra kerültek úgyszintén az 1995. évi feladatok is. Az Alapítvány rendkívül szerény anyagi eszközökkel gazdálkodik, ezért kéri és igényli a szakmai körök szélesebb körű támogatását. Az 1995. évi programból kiemeljük a faipari szakkönyvkiadás támogatását, szakmai pályázatok, továbbképző tanfolyamok meghirdetését, tanulmányutak szervezését a KÖLNI INTERZUM és a LIGNA – HANNOVER vásárookra.

A közgyűlést követően a résztvevők tájékoztatást kaptak a faipari képzés fejlesztési kérdéseiről, majd pedig látogatást tettek a FALCO korszerű soproni irodabútor gyárában.

Korszerű ragasztóanyagok a fafeldolgozó iparban

Dr. Szabó Imre

A fenti címmel, március 7-én Sopronban a Jowat Lobers und Frank GmbH u. Co. KG., a Greenteam TIMBER Iparfejlesztő és Kereskedelmi Kft., valamint az Erdészeti és Faipari Egyetem Bútor- és Épületasztalosipari Tanszéke sikeres konferenciát rendezett.

Dr. Alpár Tibor a Greenteam TIMBER ügyvezető igazgatójának felkérésére dr. Kovács Zsolt, a Faipari Mérnöki Kar dékánja nyitotta meg a konferenciát és örömét fejezte ki, hogy egy ilyen rendezvénynek az Egyetem adhatott otthont. Reménykedve abban, hogy a jelenlevő felhasználók és gyártók az Egyetem közvetítésével jobban egymásra találnak, hiszen a jelenlevők többsége Sopronban szerzett mérnöki diplomát.

A megnyitó előadást „Ragasztástechnika oktatása a Bútor- és Épületasztalosipari Tanszéken” címmel dr. Szabó Imre tanszékvezető egyetemi docens tartotta. Előadásában részletesen ismertette a Ragasztás és felületkezelés című tantárgy oktatási programját, melyet az ún. törzsanyag tartalmaz. Előadásának második részében a „Ragasztási folyamatok” című technológiai szakirányú tárgy programját mutatta be, amely, mint a címből is kitűnik, elsősorban a bútor- és épületasztalosiparban alkalmazott ragasztási folyamatok összehasonlító elemzésével foglalkozik mind folyamatszerkezeti, mind pedig gazdasági szempontok figyelembevételével. Végezetül kitért a „Ragasztás fizikája és mechanikája” című doktori tárgy programjára, amely elsősorban a ragasztás elméleti kérdéseivel foglalkozik.

Külföldi résztvevőként először Gerhard Dietz úr, a Jowat cég képviselője lépett az előadói emelvényre és „Nagy szárazanyagtartalmú habragasztók” című előadásában elsősorban az oldószer emisszió csökkentésének gyakorlati jelentőségével foglalkozott. Az előadás után a résztvevők által feltett kérdések sokasága bizonyította, a résztvevők téma iránti érdeklődésüket. A nagy szárazanyagtartalmú habragasztók előnyei az alábbiakban foglalhatók össze:

- Az oldószergőz felszabadulás jelentős csökkenése a magas szárazanyagtartalom következtében.
- A szagterhelés kicsi.
- Kiadóssága nagy, így kedvező költségkihatásai vannak.
- Lehetőséget biztosít arra, hogy a TA Luft oldószerekre vonatkozó emissziós határértékei alatt maradjunk.
- Szórással – szokásos berendezéseken – problémamentesen felvihető.
- A munkafolyamatok megváltoztatására nincsen szükség.

- Kezdeti és végső szilárdsága igen jó, hőterhelhetősége is kiváló.
- Csomagolási és szállítási költségek takaríthatók meg.

A harmadik és negyedik előadást Dieter Kunkel úr, ugyancsak Jowat cég képviselője tartotta. „Olvadékragasztók a bútór- és bútorkatrészgyártásában” című témakörben az élragasztás, az éllezárás, a szoftforming, a profilkasírozás, a Folding-eljárás és a posztforming direkt eljárás technikai kérdéseivel foglalkozott.

Nagy érdeklődés kísérte a „Ragasztóanyagok és eljárások tömörfa ragasztásához” című előadást, amely elsősorban a nagyfrekvenciás melegítés elméleti és gyakorlati kérdéseit tárgyalta.

Mintadarabok bemutatása, vetítés színesítette az előadottakat, s ezeket az Egyetem Faipari Tanműhelyében gyakorlati bemutató követte.

Az előadások után tartott fogadás is elősegítette a résztvevők személyes szakmai eszmecseréjét.

FELHÍVÁS

A Faipari Tudományos Alapítvány együttműködve az Erdészeti és Faipari Egyetemmel és a Faipari Tudományos Egyesülettel, 1995. augusztus 22-24-én megszervezi

a Külföldön végzett faipari mérnökök

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJÁT

A találkozó programja:

Augusztus 22. Érkezés, regisztráció, ebéd.
Köszöntés, előadások.
Az egyetem megtekintése.
Baráti vacsora.

Augusztus 23. LIGNO-NOVUM szakvásár megtekintése.
Ebéd.
Labdarúgó villámtorna (Zólyom, Szentpétervár stb.).
Részvétel a „faiparos bálon”.

Augusztus 24. Vásárlátogatás, visszautazás.

Részvételi díj: 6400,- Ft, amely tartalmazza két éjszakára a szállodát, az étkezést és a báli költségeket.

Jelentkezés, részletes felvilágosítás:

EFE, Faanyagismereti Tanszék,
Sopron, Bajcsy Zs. utca 4. 9400

Telefon: 99/311-100

Dr. Szóják Péterné

Fanyersanyag-gazdálkodás

Dr. Nyárs József

Fanyersanyag-gazdálkodás alatt az államnak azt a céltudatos tevékenységét értem, amellyel a fakitermelőket és felhasználókat racionális fakitermelésre, feldolgozásra és felhasználásra orientálja. Eszerint a **fanyersanyag-gazdálkodás állami iparpolitika része**.

A faanyag, mint megújítható és újratermelhető nyersanyag – amelynek forrása az erdő – a nemzeti vagyon része. Ilyen tényezőként gazdasági vagy nyersanyag-krízis, illetve természeti katasztrófa esetén sajátos problémák okozója lehet. E problémák csak akkor oldhatók meg, ha a fahasznosítással állami szinten is folyamatosan és okszerűen foglalkoznak.

A fanyersanyag-gazdálkodás tulajdonképpen magába foglalja az erdőtelepítéssel kezdődő és a faanyag végső hasznosításával záruló teljes folyamatot.

A fafeldolgozó ipart közelebbről is érintő fanyersanyag-gazdálkodási kérdések a következő problémákhoz vezethetnek:

- a fafeldolgozás korszerűsítése, ennek keretében olyan fejlesztések, amelyek eredményeként a modernizált nemzetgazdaság által igényelt termékek kerülnek piacra,
- az európai normáknak megfelelő minőségű termékek gyártása,
- az anyag- és energiatakarékos technológiák további hasznosítása, a rendelkezésre álló biomassza, másodlagos nyersanyagok és a már használt fatermékek teljes körű hasznosítása,
- a nagyobb hozzáadott értékű, exportképes termékek arányának növelése.

A fanyersanyag-gazdálkodás érvényesítésére szolgáló eszközszerrendszer a következő lehet:

- a kormányzati és a vállalkozók képviselői közötti egyeztetések, konzultációk,
- a költségvetési és hitelpolitikai eszközök,
- a kereskedelempolitikai eszközök.

A fanyersanyag-gazdálkodásra a felsoroltakon túl **jelentős hatással lehet az új erdőtervény**. Ugyanakkor megfelelő fórumokon nem eléggé hangsúlyozottak az erdők és a fahasznosítás

szocioökonómiai és ökológiai előnyei. (Alternatív földhasznosítás, környezetvédelem stb.)

A következő esztendőben igen rugalmas ár-és piacpolitikát kell követni, mivel a vámhatárok lebontása, a külkereskedelem liberalizációja következményeként számolni kell a szomszédos és néhány távolabbi ország fatermék-konkurenciájával is. Belátható, hogy a célszerű és megfelelő fanyersanyag-gazdálkodási eszközök bevezetése, valamint a prioritások meghatározása nem egyszerű feladat. Önmagában a magyar fapiac nem képes alapvető szerkezeti változásokat iniciálni a fafeldolgozó iparban. **Korlátozott beruházási lehetőségek mellett kell alternatív megoldásokat találni versenyképes kemény- és lágylombos fatermékek előállítására, illetve a vékony és alacsony értékű erdei faválasztékok hasznosítására.**

Az erdő, a fa a faanyag a nemzeti vagyon része, a fanyersanyag-gazdálkodásnak tehát fontos része a külföldi tőke jelenléte a tőkeigényes, de jövedelmező szakterületeken. A fafeldolgozó iparhoz kapcsolódó stratégiai döntéseknél, amelyeken a külföldi tőkével számolni lehet és/vagy kell, minden tényezőt mérlegelni szükséges, amely az ágazat fejlesztéséhez kapcsolódik.

A fanyersanyag-politika előtt tehát a következő makroökonómiai feladatok állnak:

- a fejlesztő fafeldolgozó ipari szakterületek kiválasztása, harmonizálva a nyersanyagkínálattal és a piaci lehetőségekkel,
- a hagyományos fatermékek alapanyag felhasználásának csökkenése,
- fatermékek export bővítése.

Megfogalmazódik a kérdés, hogy miként lehetséges a fanyersanyag-gazdálkodás és a magánosítási folyamatok harmonizálása a privatizált gazdasági társaságok szuverenitásával?

Nincs ellentmondás. Makroökonómiai kérdésekben, azaz a hazai fanyersanyag-készlet védelmében, a hazai feldolgozásban közgazdasági mérlegelések alapján a nemzeti érdekek kell érvényesülni, az egyes vállalkozókat érintő kérdésekben azonban a piac értékítélete a döntő.

OLCSÓN – KORSZERŰEN

Poliuretán habot takaríthat meg az ex-textiel termékek alkalmazásával.

Kárpitosipari célú – alappárnázáshoz,

– oldatok burkolásához,

– bevonatbéleléshez,

– pur/textil szendvicsszerkezetekhez.

Minden igényt kielégítő rugalmas szálbundákat kínálunk 5–100 mm vastagságban, 1000–2500 mm szélességben (tekercsben és lapokban) tetszőleges térfogatsűrűséggel. Egyedi igényeknek is megfelelő rendelések teljesítése rövid határidővel, vonzó fizetési kondíciókkal.

EX-TEXTIEL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

3390 Füzesabony

Hunyadi utca 4.

Telefon/fax: 06-36-341857

Doktor (PhD)-képzés az Erdészeti és Faipari Egyetemen

Dr. Szóják Péterné

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. Törvény (FTv) értelmében az egyetemi képzés legmagasabb szintű formája a szervezett, vagy egyéni felkészülés keretében folyó doktori (PhD)-képzés. Az Erdészeti és Faipari Egyetemen az Országos Akkreditációs Bizottság döntése alapján jogot szerzett arra, hogy legmagasabb egyetemi végzettségként doktori (PhD)-fokozatot ítéljen oda. E fokozat meghatározott tudományterület magas színvonalú ismeretét, önálló kutatómunkára való alkalmasságot, és annak új eredményekkel gazdagító művelését tanúsítja.

A doktori (PhD)-képzés, valamint a PhD-fokozat megszerzését és odaítélését szolgáló egyetemi eljárás koordinálási feladatait a Doktori Iskola látja el.

Egyetemünk két tudományterületen végez doktor (PhD)-képzést az erdészeti- és a fa- és fatechnológiai tudományokban. E két tudományterület számos alap- és alapozó tudományterületre épül, ezért a doktori program alprogramokra tagolása elkerülhetetlenül szükséges.

A doktori programok alprogramjai:

Erdészeti tudományok

- E1 Erdei ökoszisztémák ökológiája és diverzitása.
- E2 Az erdőgazdálkodás biológiai alapjai.
- E3 Erdővagyon-gazdálkodás.
- E4 Erdészeti műszaki ismeretek.

Fa- és fatechnológiai tudományok doktori program alprogramjai:

- F1 Faanyagtudomány.
- F2 Faszerkezetek.
- F3 A faanyag feldolgozása.
- F4 Rosttechnikai tudományok.
- F5 Management a faiparban.

Az Egyetemen a doktori (PhD)-fokozat megszerzésére pályázó jelöltek az alábbi képzési formák közül választhatnak:

- a) szervezett nappali doktori képzés (állami, vagy egyéb ösztöndíjjal),
- b) szervezett levelező,
- c) egyéni felkészülés.

A doktori képzésre pályázhatnak mindazok, akik az EFE Erdőmérnöki, ill. Faipari mérnöki Karán vagy más külföldi egyetemen erdőmérnöki, vagy faipari mérnöki oklevelet szereztek, valamint más egyetemi végzettséggel rendelkeznek, de a választott doktori programot megalapozó szakismeretekkel rendelkeznek. Legalább

jó rendű diplomával és legalább egy világnyelvből „C” típusú állami nyelvvizsgával rendelkeznek. A képzési idő 3 év. Egy-egy év a szervezett képzésben résztvevőknél két 14 hetes szemeszterre oszlik. Az őszi és tavaszi szemesztert legalább 4 hetes vizsgaidőszak választja el. A szervezett képzésben részt vevő doktorandusok az Egyetemen hallgató jogviszonyban állnak.

A képzés az egyes programokban és az alprogramokban meghatározott kötelező és szabadon választott doktori tárgyak előadásainak lehallgatásából, az előírt gyakorlatok elvégzéséből és a vizsgák sikeres letételéből áll.

Minden doktorandusnak van témavezetője és egy Tanácsadóbizottsága. A Tanácsadóbizottság a doktorandus tanulmányait és kutatási tevékenységét felügyeli. A Bizottságot a témavezető vezeti, további két tagja a hallgató szempontjából fontos más tudományterület művelője. Így a doktorandus nem marad egyedül a munkája során felmerült problémák megoldásában.

A doktori fokozat megszerzésének feltételei:

- az abszolutórium, illetőleg a szervezett doktori képzésben résztvevők a doktori tárgyakból 24 kreditet kell megszerezniük (magyarul 24 pontszámot),
- a doktori szigorlat eredményes letétele,
- két idegen (világ) nyelvnek a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretének,
- a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldása, értekezés, alkotás bemutatása, az eredmények megvédéséhez nyilvános vitában igazolása.

Jelenleg a fa- és fatechnológiai doktori programban 14 fő állami ösztöndíjas, 3 fő egyetemi Alapítvány ösztöndíjas, 10 fő levelező, 2 fő egyéni felkészülő doktorandusa van az Egyetemen.

A doktorandusok kutatási feladatuk elvégzésére az anyagi fedezetük bővítése érdekében különböző pályázatokon vesznek részt, elég jó eredménnyel. Így lehetőségük nyílik arra, hogy külföldi egyetemeken hosszabb időt töltsenek a kutatási feladatuk egy részének kidolgozására. A már meglévő nyelvtudás finomítására is van alkalmuk a doktorandusoknak pályázati úton külföldi egyetemeken, ahol szervezett nyelvoktatásban vesznek részt. Természetesen hazai egyetemeken doktori programjaiban meghirdetett szemináriumok is rendelkezésre állnak a doktorandusoknak.

A nappali ösztöndíjasok végzik a tanszéken a tanársegédi teendőket, a gyakorlatok megtartását. 1995. június 27-28-án kerül megrendezésre az

első Országos Agrár PhD-hallgatók konferenciája Debrecenben, amelyre a két doktori programból 10 fő jelentkezését fogadták el a rendezők.

A doktori tárgyak oktatási rendje kéthetenként két, vagy három nap. Általában a doktori tárgyakhoz kapcsolódva a hallgatók egyéni feladatokat kapnak, amelyek formáját tekintve lehetnek esszék, kísérletek elvégzése, külföldi irodalom feldolgozása egy tématerületnek, kis előadás tartása stb. Ezek a feladatok rendkívül időigényesek, amelyekre időt biztosítani a második szabad héten tudunk.

A II. éves doktorandusoknak ebben a szemeszterben az eddig elért kutatási eredményeikről egy előadásban kell számot adniuk, amelyet nyilvánosan hirdet meg a Doktori Iskola az Egyetem oktatói és hallgatói részére.

Úgy gondolom, hogy a fentiekből is látszik, hogy aki a doktorképzésben részt vesz, sok szabadidővel nem rendelkezik, nagyon keményen kell a 3 év alatt dolgozniuk, hogy a PhD-fokozatot a kijelölt idő alatt meg tudják szerezni. Sok lemondással jár, de ennek a „beruházásnak” meg kell térülnie.

Balaton Bútorgyár Rt.

Alapítva 1896.

H-8200 Veszprém, Budapest út 10.

***A Balaton Bútorgyár Rt.
felajánlja megvételre a jelenleg is üzemelő,
kifogástalan műszaki állapotú
kontakt csiszológép csoportját,
mely az alábbi egységekből áll:***

***1 db Sandingmaster 2-600/CSO alsó elrendezésű 2 agregát
(1 henger, 1 papucs)***

***1 db Sandingmaster 2-600/CSB felső elrendezésű 2 agregát
(1 henger, 1 papucs)***

Munkaszélesség 600 mm.

Maximális anyagvastagság 150 mm.

A gépet augusztus hónapban tudjuk átadni.

***Érdeklődni Balaton Bútorgyár Rt.
8200 Veszprém, Budapest út 10.
Telefon: 88/425-866 Puskás László
Fax: 88/427-080***

A Faipari Kutató Intézet Kft.

Az elmúlt évben az Intézet fennállása óta a kutatási és műszaki fejlesztésben eredményes 45. évét fejezte be.

Az Intézet tevékenységét ebben az évben is a faipari, erdészeti felhasználási és a faiparral együttműködési kapcsolatban lévő egyéb termelési ágazatok igényeinek megfelelően fejtette ki. Az Intézet szervezeti felépítését ezek figyelembevételével alakították ki, a munkatársak feladataikat

- alapanyagipari osztály,
- faszerkezeti osztály,
- fakémiai és faanyagvédelmi osztály,
- információs és nemzetközi osztály

szervezeti egységekben, az osztályok témakörére szakosodva végzik.

Az Intézet 1994. évi jelentősebb kutatási és műszaki fejlesztési témáinak a következőkben foglalkoztak össze.

„Új, nemesített nyár klónok vizsgálata a felhasználás javításának érdekében” című témában az Intézet az erdészeti szempontok figyelembevételével végzett fajtanemesítéssel létrehozott hét nyár klón, három különböző termőhelyről kitermelt faanyagait vizsgálta, meghatározta az alapvető faanyagjellemzőket, a feldolgozási és a felhasználási módokat, s együttműködött ebben két egyetemi tanszék is.

„A hazai faipari szabványbázis európai rendszerbe történő csatlakoztatása és a minőségtanúsítási rendszer korszerűsítése” című téma célkitűzése volt az európai szabványok hazai alkalmazásának elősegítése és a hazai faipari termékek versenyképességének javítása a nemzetközi piacon.

Ehhez tanulmányoztuk és hasznosítottuk a külföldi korszerű akkreditált vizsgálati laboratóriumok és a minőségtanúsítási rendszer működésének tapasztalatait.

A „Faalapú burkolóanyagok alkalmazási technológiájának kidolgozása padlófűtési rendszerek esetén” című ÖMFB pályázati témában az Intézet összehangolta a korszerű padlófűtés tervezési és kivitelezési követelményeit a hagyományos és közkedvelt faanyagú burkolat alkalmazási lehetőségeivel és technológiájával. A téma kidolgozása keretében komplex tervezési és kivitelezési műszaki előírások készültek kísérletek vizsgálati eredményei alapján.

A „Fluortartalmú műtrágya gyártási hulladékszorból könnyező házigomba (*Meriulius lacrimans*) elleni védőszer kifejlesztése” című téma keretében az elvégzett vizsgálatok bizonyították, hogy a gyártási melléktermékként keletkező fluoriszap bekeverésével egyéb védőszer nélkül is biztosítani lehet a cement-, ill. mészhabarcs védelmét könnyező házigombával szemben. Az ÉMI-vel közösen sikerült egy olyan adalékrendszer kombinációt kidolgozni, mely megfelelő védelmet ad, és semlegesíti a fluoriszap kötégysorítót és képlékenység-csökkentő hatását.

A „Hazai engedélyezésű krómtartalmú faanyagvédőszer kimosódásának vizsgálata” című téma során hazai és külföldi krómtartalmú és krómmentes védőszereket hasonlítottunk össze. Vizsgálatok a védőszer hatékonyságának meghatározását célozták az Erdészeti és Faipari Egyetem közreműködésével. Eredményeink a kültéren használt faanyagok tartós védettségének megvalósításához és a környezeti ártalmak csökkentéséhez nyújtanak segítséget.

A „Növényvédőszer-gyártás melléktermékeinek, hulladék anyagának faanyagvédelem területén való alkalmazásának kutatása” című témában melléktermékként keletkező vegyi anyagok a hatékonyságot növelő ismert hatóanyagokkal kevert elegyének gomba- és rovar elleni védelemben való alkalmazhatóságát bizonyítottuk hatékonysági laboratóriumi vizsgálatokkal. Az eredmények alapján lehetőség nyílik a Dinitrobenzoesav faanyagvédőszer komponensként való felhasználására.

Az Intézet a kutatási és műszaki fejlesztési tevékenységen kívül a fő tevékenységi köréhez kapcsolódó szolgáltatásokat is végzett.

Ezek

- szakértői feladatok ellátása,
- faanyagvédelmi vizsgálatok és szakvélemények készítése,
- formaldehid-emisszió vizsgálatok végzése,
- biztonságtechnikai gépminősítések készítése,
- faanyag-tulajdonságok meghatározása,
- fatermékek minősítése,
- szárítóberezés és szárítási technológia vizsgálata,
- mérőműszerek gyártása,
- negyedévenként megjelenő FAIPARI INFORMÁCIÓ című kiadványban külföldi és hazai szakirodalmakról, szabványokról és iparjogvédelmi közleményekről tájékoztatás adása.

Az Alföldi Erdőkért Pjt.

A Nyírségi Erdészeti Részvénytársaság szervezésében 1994. november 11-én, Nyíregyházán kutatónapot tartott. A kutatónap programjában az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdészeti és Faipari Egyetem, a Faipari Kutató Intézet Kft. és a Nyírségi Erdészeti Rt. munkatársainak 17 előadása hangzott el. Az előadások az alföldi erdészeti és faanyag-hasznosítási kutatási eredményekről számoltak be. A kutatónap iránt a szakemberek nagy érdeklődést mutattak, a résztvevők létszáma közel 150 volt.

1994-ben a magyar export

Értéke 10,7 MdUSD volt, ami 20 %-kal volt magasabb az 1993. évi teljes magyar exportnál. Az 1994. évi import ezzel szemben 14,6 MdUSD, 16 %-kal magasabb az előző évinél. A kivitelünk 72 %-ban a fejlett országokba irányult.

A könnyűiparon belül az exportunkban a bér munka játszott fontos szerepet, amit az 1994. évi 28,6 %-os növekedése is jelez.

Előzetes becslések alapján itélve, 1994-ben 1,2-1,3 MdUSD külföldi tőkeáramlás történt. A nemzetgazdasági beruházásokra fordított összeg értékben 21 %-kal, volumenben 5 %-kal haladta meg az 1993. évit és valamivel meghaladta az 500 MrdFt-ot.

Meglepően nagy dinamikával bővült a Nagy-Britanniába irányuló magyar export (56,6 %-kal haladta meg az 1993. évit), exportnövekedésre került sor Spanyolország, Portugália, Írország, Finnország, Kanada viszonylatában is, jelentős 40-70 %-os növekedés mellett.

Az 1994-es év gazdaságdiplómiai eredményei között említeni kell az orosz és ukrán viszonylatban létrehozott kereskedelmi-gazdasági kormánybizottságokhoz hasonló kazah reláció kiépülését. Az Európán kívüli (volt) szocialista országok közül, az 1994. évi külkereskedelmi kapcsolat kiemelkedő bővülést mutatott a magyar-kínai, magyar-vietnami gazdasági kapcsolatok alakulásában.

(IKM Sajtószolgálat 1995. március)

S. E.

HÍREK

A BÉCSI SONNENFELS GALÉRIA állandó kiállítás keretében mutatja be „Fekete Afrika” természeti népeinek antik bútór- és kultikus tárgyait, tudjuk meg dr. Doris Maria Kohrs cikke nyomán (Int. Holzmarkt 9/1994. sz.) A főleg Ghana és Zaire területeiről származó kiállítási tárgyak, ülőbútor és a ruházat elhelyezésére szolgáló ládák, nem csupán használati tárgyak, de a rajtuk eszközölt fafaragások milyensége szerint (elefánt, teknősbéka, krokodil, antilop) elriasztó és védő szerepet kell betöltsenek, illetve a tulajdonos rangját, személyisége tulajdonságait hivatottak kifejezni az ülő alkalmazások, trónszékek. A faragott bútoroknak tulajdonított mágikus szerep, a kultusz és a művészet együttesében a szociális rangsor szerinti különbözőség változatos fafaragásokat tett szükségessé, külön a férfi, a nő, a feleség, az anyag, a főnök, a pap, a piaci árus személye, vagy az ártó szellemek elriasztására alkalmas figurák faragása tekintetében. Köztudott, hogy a trópusokon a faanyag rendkívül gyorsan öregedik. A GALÉRIA így csak az elmúlt mintegy 40 évben létrehozott ülő és kultikus bútorokat állíthatta ki. A trópusokon lakó népek, a konzerválási lehetőségek hiányában rá vannak kényszerítve, hogy bútoraik megújítását, felfrissítését állandó feladatként kezeljék.

Az 1., 2., 3., 4. ábrák sajátos kiképzése és gazdag fafaragásai jól érzékeltetik fentebb mondottakat. AFRIKA nagy és feltörekvő kontinens EURÓPA közelé-

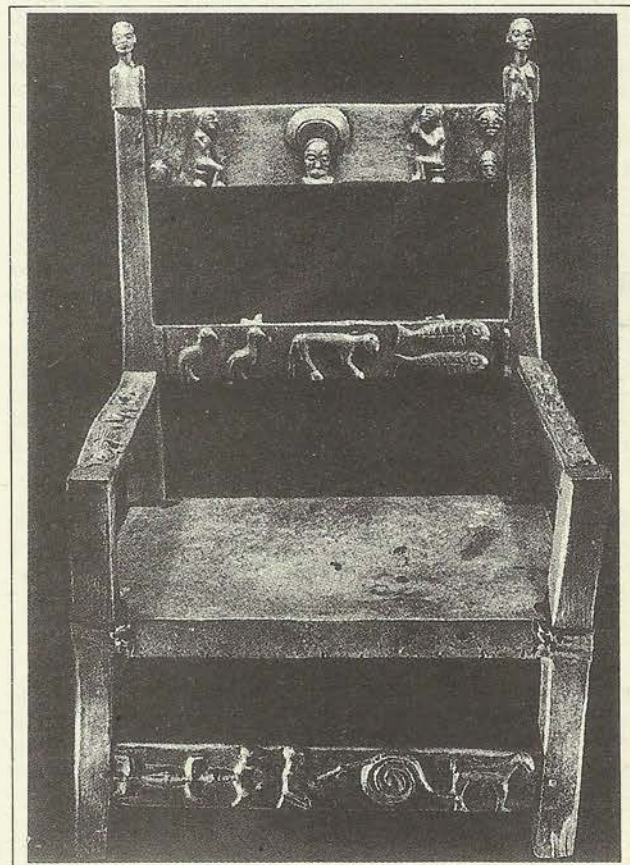
1. ábra. Mágikus (ülő)bútor az őserdők területén

2. ábra. Kultikus jelentőségű fafaragások a Ghana területén készített ülőkén

3. ábra. Az ülőbútornak a szociális rangsорт is kifejező kivitelben kell készülnie

4. ábra. Zairében készített főnöki trónszék, a múltból vett jelenetek, maszk és állatdombormű faragás díszítésekkel

ben. Bővülő turisztikai jelentőségére is tekintettel, a hazai bútorkereskedelem részéről való kontaktustermést nagyon is időszerűnek kellene tekintenünk, beleértve az ottani „bütordesign” kiállításainkon való szerepeltetését, ami számunkra egy későbbi piactermés hordozója is lehet. Fatartósítási ismereteink átadásával is segíthetnénk a kapcsolatok bővítését.

Az olasz bútortipar EU tagországok között, 30 %-os bútorexport részesedése alapján, vitathatatlanul az első helyet foglalja el. Az 1993. évi eredmények alapul vételével elmondható, hogy a 177 000 ezer munkavállalót foglalkoztató vállalatok éves termelése 24,5 milliárd lírát eredményezett, amelyből 9,75 milliárd líra (a termelés 40 %-a) exportbevétel volt. Az olasz export 28,3 %-a Németország, 17,1 %-a Franciaország, 8,3 %-a az USA, 5,5 %-a Anglia, 4,6 %-a Svájc, 4,1 %-a Belgium-Luxemburg, 3,3 %-a Ausztria piacán értékesült, tudjuk meg az olasz fa- és bútortipari Egyesülés híreiből.

A lengyel faipar a gazdasági fellendülés reményében él

(Int. Holzmarkt 1994. évi 12. sz.)

A lengyel fagazdaság, mint a többi volt KGST-ország is, az elmúlt évek során nehéz időköt élte meg. A 90-es évek alatt a fűrészáru-termelés jelentős visszaesést mutatott és jelenleg a legalacsonyabb színvonalon áll. Ehhez járul még a fűrészipar átalakulása, valamint az állami támogatás minden formájának a megszüntetése. Sok lengyel fűrészvállalkozó a „szájától” kell megvonja a falatot ahhoz, hogy létezhesen. A tőkehiányra visszavezethető alacsony alapanyag készletek, kedvezőtlen hatással vannak a piacgazdálkodás megkövetelte flexibilitásra, rugalmas alkalmazkodás képességére.

Kiutat az export lehetőségek növelésével, a belső – főleg az építőipari – kereslet növelésével remélnék találni. Irányadónak a német márka szolgál, legyen szó a jelen áruszerződéseiről, vagy akár a jövőre vonatkozóan a keleti kereskedelemben elengedhetetlen kockázat számításáról. A lengyel fenyőfűrészáru Benelux-államokba, Dániába történő exportjának kedvező szállítási költségei, a lengyel áru konkurencia képességét előnyösen alakítják. Az angol piacra, a megnövekedő szállítási költségek, az ottani kikötői díj költségei a kereskedelmi kapcsolatok kiépítését keresztülhúzzák.

Az általános fellendülést a lengyelek már az 1995. évben várják. Az export felfutás számairól a szakértők egyelőre nem nyilatkoznak, de a belföldi bruttó termelés volumenének növekedését 4 %-ra becsülik, az infláció leszorítása mellett.

A világ legnagyobb cellulóz-üzemét a finnek építik egy 50 ha-os és 70 000 m² beépítésű területen. Az üzem 1997-ben tervezik indítani, évi 3,0-3,3 millió m³ alapanyag feldolgozása mellett. (Intern. Holzmarkt 7/1994. sz.)

Az ázsiai export hobbi vagy üzlet? Osztrák fűrészipari delegáció JAPÁNBAN tett látogatása nyomán várható, hogy az osztrákok az „Alpesi régió” alacsony faárai és a japán jen magas árfolyama miatt, a német exportörökhöz hasonlóan, a japánban keresett 35 cm átmérő feletti és 11 m hossz fölötti méretű faexportot indítanak be. A hajóba rakodás

szlovén kikötőben, az odaszállítás pedig tengelyen történne. Ez is azt bizonyítja, hogy a tengeri szállításkor a távolság, illetve a szállítási költség jelentősége másodlagos.

A Faipari Tudományos Alapítvány tanulmányútja Észak- és Közép-Olaszországi gépgyártóknál, 1995. I. 23 – 27.

A Faipari Tudományos Alapítvány együttműködve a NEW WIAT Kft.-vel, tanulmányutat szervezett olasz faipari gép- és szerszámgyártó üzemek meglátogatására. A 40 fős résztvevő a faipari üzemek és a szakoktatás képviselőiből tevődött össze.

A Nemzeti Rakodólap Társaság közgyűlése

A Nemzeti Rakodólap Társaság éves közgyűlését február 9-én Budapesten tartotta. Az elnökségi beszámoló vázolta az elmúlt év eseményeit, összefoglalta a gyártásra és minősítésre vonatkozó statisztikai adatokat. 1994-ben megjelent az új UIC rakodólapszabvány, aminek az alapján ez évben kerülnek átdolgozásra a magyar szabványok. A minősítést és gyártásengedélyezést végző MÁVFAVÉD egy leleplezett engedély nélküli gyártó ellen – *védjeggyel való visszaélés miatt* –, bírósági pert indított, ami még folyamatban van.

A hozzászólások során élénk vita alakult ki az Európai Rakodólap Szövetséggel (EPA) létesítendő kapcsolatokról és a MÁV által bevezetni tervezett minőségtanúsító jegy (ticket) alkalmazásáról.

Bécsér Péter

Az Erdészeti és Faipari Egyetem állásbörze szervező bizottsága

Sopronban március 29-én az erdész és faiparos szakma és utánpótlás találkozója szervezte meg az Egyetem területén. Az ilyen módon való találkozás a legalkalmasabb arra, hogy direkt információk legyenek szerezhetőek mind a leendő munkahelyekről, mind pedig a leendő munkaerőkről, az egyetemi képzésről.

Közismert, hogy a szakmai képzésünk igen szerteágazó. Az erdőművelés, vad- és vízgazdálkodás, környezetvédelem, valamint faipari technológiák, géptan és építéstan mellett a számítástechnikai, közgazdasági és nyelvi oktatásra is nagy hangsúlyt helyez az Egyetem. A képzést a nyári szakmai gyakorlatok, üzemlátogatások, külföldi tanulmányutak és ösztöndíjas pályázatok is segítik. Az Egyetem diplomáját Európa bármely országában elfogadják EURO-DIPLOMAKÉNT.

Egy-egy ilyen találkozás a szakma vállalati és vállalkozó képviselőivel közös összefogást eredményezhet a diplomamunka – téma, a nyári szakmai gyakorlatok szervezése, a közös kutatási programok kidolgozása tekintetében is.

HÍREK

Az osztrák fűrészipar eredményes 1994. évet zárt

(Internationaler Holzmarkt, 2/95. sz.)

Az osztrák fűrésziparnak sikerült az 1993. évi krízis helyzetet túlélnie. A 17,5 milliárd schilling termelési érték, ami 16 %-os növekedésnek felel meg, a szakmát az 1992. évi színvonalra emelte 1994-ben. A fűrészáru termékek (fenyő és lombos) 7,4 millió m³ nagysága, 8 %-kal múlta felül az 1993. évit. Különösen a fűrészáru export alakult kedvezően, mindenekelőtt Né-

metországba, Svájcba és a tengeren túlra, az ottani fűrészáru piacokra. E tekintetben a növekedési ráta elérte a 30 %-ot. 1994. évben indítottak nagyobb fűrészáru kontingenst Japánba. Japán a 90.000 m³-rel, Szaúd-Arábia és Líbia után, a harmadik legfontosabb tengerentúli fűrészáru piac. A legjelentősebb fűrészáru export piacra, Olaszországba 2,72 millió m³-t, 10 %-os növekedést, sikerült értékesíteni.

Az 1993. évinél kedvezőbb képet mutat az 1994. évi hozam nagyság is. A fűrészáru átlagár 2.170 Schilling/m³ volt, ami az előző évi nagyon alacsony árnál 8 %-kal volt

magasabb. A fűrészipari melléktermékek árai is árnövekedést mutattak. A 10.000 fős foglalkoztatotti létszámban érdemleges változás nem történt.

Az 1995. évi előrejelzés szerint, a belső viszonyokra a megnyugtató növekedés folytatódása lesz jellemző. Ezt alátámasztja, hogy az olasz megrendelések száma megnyugtató, bár az instabil politikai helyzet következtében, meghatározott bizonytalansági tényezővel is szükséges számolni. Japánt illetően a szakma optimista, abban bízna, hogy az osztrák fűrészipar pozíciói nem fognak csorbulni.

S. E.

A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem 1995 ősztől induló posztgraduális képzései

Szakirányú másoddiplomás képzések:

- Faanyagvédelmi szakmérnöki.
- Faipari termékfejlesztő szakmérnöki.
- Bútoripari szakmérnöki.

Gazdasági jellegű képzéseink:

- Nemzetközi marketing (A Külkereskedelmi Főiskola kihelyezett másoddiplomás képzése)
- Vállalkozó gazdasági szakmérnöki.

Pedagógiai jellegű képzéseink:

- Mérnök-tanári.
- Mérnök-tanári (agrármérnökök számára PATE Mosonmagyaróvári Karával közösen Mosonmagyaróvári színhelyen).
- Műszaki-tanár.
- Okleveles környezetmérnök-tanár.
- Kiegészítő mérnök-tanár.

A Janus Pannonius Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Karának kihelyezett képzései:

- Humán Szervező Egyetemi Szak (másoddiplomás képzés).
- Személyügyi szervező Főiskolai Szak.

Tanfolyam jellegű továbbképzések:

- Erdőérték- és kárértékszámítási szakértői, szaktanácsadói tanfolyam.
- Magánerdőgazdálkodók fakereskedelmi továbbképzése.
- Erdőbirtokrendezési tanfolyam.
- Erdészeti növényvédelmi szakmérnökök részére növényvédelmi továbbképző tanfolyam.

Valamennyi képzésünkről bővebb információt szerezhet az Egyetem Továbbképzési Osztályán (Sopron, Templom utca 4.

Telefon: 99/338-870 Fax: 99/329-751),

illetve a Humán és a Személyügyi szervező továbbképzésekről, a Személyzeti és Munkaügyi Osztályán (Sopron, Bajcsy Zs. utca 4.

Telefon: 99/311-100 Fax: 99/311-103

Wilfing János
Továbbképzési osztályvezető

EGYESÜLETI HÍREK

A Balaton Bútorgyár Rt. FATE Csoportja februárban sikeres ankétot szervezett, melyen az alábbi előadások hangzottak el – Fejlesztési, beruházási koncepciók a Balaton Bútorgyár Rt.-nél HEGYI JÁNOS termelési vezérigazgató-h.

– ISO 9000 szabvány bevezetés útján GERSEY LÁSZLÓ, vevőszolgálat vezető
– A Balaton Bútorgyár Rt. felületkezelési rekonstrukciója PAUER KÁROLY üzemigazgató

Egyesületünk Szenior Klub tagjai gyulai tanulmányúton vettek részt, ahol a Gyulai Bútor Kft. munkájával ismerkedtek március 28-án.

Budapesti Csoportunk április 25-én

Kiskunhalasra szervezett tanulmányutat, ahol a Faipari Rt. és a Faipari Szakközépiskolába látogattak el.

Egyesületünk „Belsőépítészet és bútortervezés” címmel konferenciát rendezett április 20-án Székesfehérváron. A programról a következő lapszámunkban részletesen tájékoztatjuk olvasóinkat.

A FATE Országos Elnöksége április 20-án Székesfehérvárott tartotta kihelyezett ülését.

* * *

Egyesületünk új egyéni tagjai

Dr. Anda István, Budapest

Balázs János, Szolnok

Balázs Jánosné, Szolnok

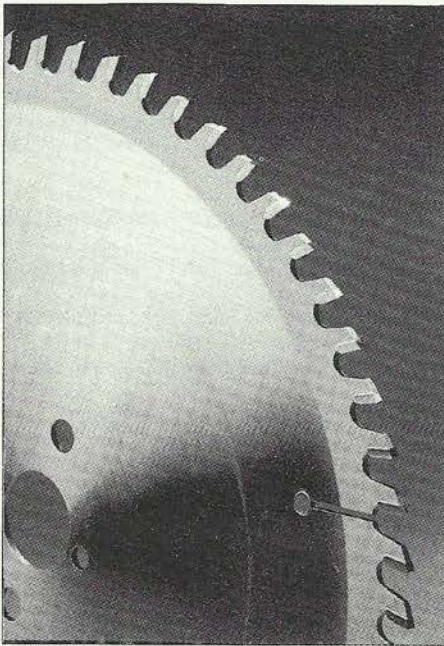
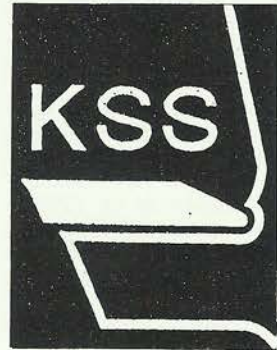
Kocsis Miklós, Csurgó
Kocsisné Antal Judit, Csurgó
Komáromi Márton, Budapest
Venczel Gábor, Budapest

* * *

Születésnapjukon nagyon sok szeretettel köszöntjük BENCZE VILMOS, DESSEWFFY IMRE, Dr. KISS LAJOS, TAMÁSKOVICS JÓZSEF, Dr. VASS DÉNES tagtársainkat, a Szenior Klub tagjait. Mindannyiuknak nagyon jó egészséget kívánunk!

**Jó szerszám és megbízható gép
a minőség garanciája
Mi ezt biztosítjuk Önöknek!**

Ajánlatunk

Keménylapkás körfűrészlapok
Belső tisztítóéles körfűrészlapok természetes fa hosszvágáshoz (Mustang typ.)

Váltólapkás és forrasztott lapkás marószerszámok, fűrők, felsőmarók.

Számítógépes szerszámtervezés (CAD/CAM) egyedi igények szerint.

Faipari szerszámélezés.

KRESS és ELU gyártmányú elektromos kisgépek értékesítése.

Német faipari gépgyártók képvisellete, értékesítése:

HOMAG vállalatcsoport: **BRANDT, FRIZ, ARMINUS, BARGSTEDT, WEEKE, HOLZMA, JONSDORF**

**EMCO
BUERLE
ALTENDORF
KILLINGER
RAIMANN**

Precíziós faipari szerszámokat legolcsóbban a gyártótól,
a KSS Kft.-től!

A német **AKE** és **FS** cégek alapanyagaiból és minőségellenőrzése mellett készítjük szerszámainkat.

A faipar minden területére tudunk szerszámot gyártani és ajánlani.

Raktárról és katalógusból értékesítünk, postán is szállítunk.

Hívjon bennünket, szakembereink az ország egész területén felkeresik Önöket és rendelkezésükre állnak.

Gyártson Ön is színvonalas magyar terméket **KSS** minőségi szerszámokkal, hogy Önnel is elégedett, visszatérő vevői legyenek!

AKE-FS-SCHMIDT Precíziós Faipari Szerszámkészítő és Forgalmazó Kft.

9700 Szombathely, Zanati utca 40-42.

Telefon.: 94/317-919. Fax: 94/317-920